

РЕШЕНИЕ

№ 4435

гр. София, 05.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 22.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7478** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.284-286 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/.

В предадена на пощенски оператор на 31.07.2020г. искова молба, поправена с молба от 2.11.2020г. изтърпяващият наказание „лишаване от свобода“ в Затвора С. К. П. С. е предявил срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 18198 лв., увеличен на 20 000 лв. с протоколно определение от 13.04.2021г. за периода от 2008г. до датата на исковата молба, претърпени в резултат от бездействието на администрацията на Затвора С. да окаже съдействие на ищеца за отписване от НАП на погасените по давност задължения по реда на чл.173, ал.2 ДОПК, както и за прекратяване на изпълнителните производства и вдигане на наложените запори, вместо което на С. е издадено нищожно удостоверение за наличие или липса на задължения, което е от компетентността на съответната ТД на НАП.

В постъпил по делото на 20.11.2020г. отговор на исковата молба от представител по пълномощие на ГДИН се възразява, че тя е нередовна и недопустима, тъй като не било ясно защо е посочен исков период от 2008г. до предявяването ѝ, след като С. не е търсил съдействие и не е искал издаване на документ. Периодът не бил конкретизиран и в молбата на адв. М., не се сочело с какво се свързва началната дата и коя е тя. Не се конкретизира и в какво се изразява бездействието на служителите на ответника, точно кое задължение на ГДИН не е изпълнено. Дори началният момент да е 2008г., искът е

погасен по давност преди 18.07.2015г. Изложени са и съображения за неоснователността му, в чиято подкрепа са приложени доказателства.

В съдебно заседание ищецът чрез назначения по реда на ЗПП свой процесуален представител адв. М. поддържа иска и акцентира върху бездействието на ответника да окаже съдействие на С. за отписване на задълженията по издадените спрямо него изпълнителни листове. Администрацията на ГДИН не е изпълнила задълженията си по чл.508, ал.1 ГПК. Първото изпълнително дело спрямо ищеца е образувано през 2002г. по описа на ДСИ с район на действие ОС Пловдив, което е прекратено поради това, че в период от две години вискателят не е поискал извършване на изпълнителни действия. Второто изпълнително дело е образувано също през 2002г. по описа на закритата понастоящем АДВ, по което единственото действие е връчване на С. на покана за доброволно изпълнение. Изпълнително дело спрямо ищеца е образувано и през 2017г. по описа на ЧСИ с район на действие ОС Пловдив въз основа на издаден 10 години по-рано, през 2007г., изпълнителен лист, но по него администрацията на Затвора С. не е дала обяснения по чл.508 ГПК.

Ответникът, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез юрк. М. отрича основателността на иска, намирайки, че като длъжник по водените срещу него изпълнителни дела ищецът е следвало лично да предприеме необходимите действия за защита на правата си по тях.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение за неоснователност на иска.

От фактическа страна се установява:

На 12.04.2002г. в закритата понастоящем Агенция за държавни вземания – РД П. срещу ищеца е образувано изп. дело № П10-01-06-74016 за принудително събиране на 1790,98 лв. главница, представляваща съдебни разноски по н о х дело № 75/99г.; държавна такса за изпълнителен лист 960 лв. и такса за издаване на изп. лист 3 лв. Общ размер на задълженията 2753,98 лв. Съобщението за доброволно изпълнение е получено на 19.04.2002г. (л.55).

На 28.05.2002г. в Затвора С. е получено запорно съобщение по изп. дело № 153/ 2002г. на съдия-изпълнител при РС Пловдив, в което е отразено, че С. дължи по делото 10 000 (неденоминирани) лв. и лихвата от 26.08.1998г. и разноски в полза на Д. и Й. Б.. Със съобщение от 27.05.2008г. ищецът е известен, че изпълнителното производство е прекратено.

Със съобщение от 27.05.2008г. ДСИ при Пловдивски районен съд уведомява ищеца, че изп. дело № 153/ 2002г. по описа на I район е прекратено на основание чл.433, ал.1 т.8 б.“д“ ГПК.

На 12.12.2008г. ищецът се обърнал към АДВ – П. с искане за прекратяване на изп. дело № П-10010674016/ 02г. на основание чл.433, т.8 ГПК.

На 17.03.2009г. С. се обърнал към Националната агенция за държавни вземания (ведомство с такова наименование към цитираната дата не съществува) със заявление (л.104), съдържащо искане на основание чл.433, т.8 ГПК да бъде прекратено изпълнителното производство по изп. дело № П-10010674016/ 02г., образувано по повод н о х дело № 75/ 1999г. на Пловдивски окръжен съд. Поискал също при прекратяване на производството за принудително изпълнение да му бъдат върнати удържаните пари.

На 23.02.2017г. от ЧСИ рег. № 819 с район на действие ОС Пловдив до началника на Затвора С. е изпратено съобщение за доброволно изпълнение по изп. дело №

20178190400085, което С. отказал да получи.

На 11.09.2017г. посоченият ЧСИ е издал постановление за запор на вземане, с което е наложен запор върху секвестрируемата част на възнаграждението на длъжника К. С. за общо задължение в размер на 193 лв.

На 29.04.2020г. в ГД „Изпълнение на наказанията“ е получено запорно съобщение изх. № 12821/ 28.04.2020г. на ЧСИ рег. № 819 с район на действие ОС Пловдив за общо задължение, възлизащо на 235 лв. Наложено е запор върху вземанията на С. от ГДИН Запорно съобщение със същото съдържание е постъпило в ответника и с вх. № 9987 (л.48)

Според справка, изготвена на 18.11.2020г. от Ю. М. „Влогове и запори“ при Затвора С. на К. С. са удържани през 2008г. по изп. дело № 152/ 2002г. – 9 лв.; и в полза на АДВ П. 47 лв., а през 2009г. в полза на АДВ П. 17 лв. След 2009г. не са удържани суми по изпълнителни дела срещу лицето.

На 21.02.2020г. с рег. № 1153 К. С. се обърнал към началника на затвора с молба за справка по сметка. В отговор (л.28) началникът на Затвора С. го уведомил, че спрямо С. са наложени запори от АДВ – РД П. по СДИ изх. № П-10 01 06 74016/ 18.04.2002г. в размер на 2753,98 лв.; ЧСИ М. с район на действие ОС Пловдив в размер на 193 лв. и съдия-изпълнител при РС Пловдив по изп. дело № 153/ 2002г.

На 16.03.2020г. ищецът депозирал молба да бъде изслушан от началника на Затвора С..

С изх. № 2084/ 9.04.2020г. (л.60) на основание молба рег. № 1667/ 16.03.2020г. цитираният орган въз основа на представено съобщение на държавен съдебен изпълнител П., че изпълнителното производство е прекратено, излага, че ищецът има наложени запори от АДВ и ЧСИ М. с цитираните по-горе параметри.

Въз основа на молба от С. вх. № 94-18-108/ 10.03.2020г. по описа на ТД на НАП П. офис П. заместващ директора на териториалното звено уведомил С. за погасените по давност негови задължения към 13.03.2020г., а именно по изпълнителен лист на Окръжен съд Пловдив 7462,17 лв.; по изпълнителен лист на Районен съд Пловдив 301,51 лв. и по изпълнителен лист на Районен съд Пловдив 422,98 лв. (л.76-77).

Към 13.08.2015г. от орг. „Т.“ е съставена справка за зачетени на лишения от свобода К. С. работни дни за периода 2.12.2007г. до 31.07.2015г.

Други доказателства по делото не са ангажирани.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Искът е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че в период на престой в Затвора С. от началото на 2008г. до датата на исковата молба е претърпял неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на администрацията на Затвора С. да окаже съдействие на ищеца за отписване от НАП на погасените по давност задължения по реда на чл.173, ал.2 ДОПК, както и за прекратяване на изпълнителните производства и вдигане на наложените запори, вместо което на С. е издадено нищожно удостоверение за наличие или липса на задължения, което е от компетентността на съответната ТД на НАП. По този начин той е превърнат във „вечен длъжник“ и е принуден да търпи „наказание върху наказанието“.

Основателността на предявения иск предполага установяване на следните материално-правни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на

нарушението, която се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 ЗИНЗС и 3) причинна връзка между нарушението по чл.3 ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат.

Неоснователно е заявеното в отговора на исковата молба възражение на ответника, че правото на иск е погасено по давност по чл.110 от ЗЗД за периода преди 18.07.2015г., тъй като ищецът поддържа, че през целия исков период от началото на 2008г. до датата на исковата молба не е прекъсвало бездействието на ответника да му съдейства за отписване от НАП на погасените по давност задължения по чл.173, ал.2 ДОПК, както и за прекратяване на изпълнителните производства спрямо него и вдигане на наложените запори. Доколкото предмет на иска е обезщетение от незаконосъобразни бездействия на административен орган, приложима е общата петгодишна давност по чл. 110 от Закона за задълженията и договорите, като началният момент, от който започва да тече давността за предявяване на иска, е от момента на преустановяването на незаконните действия или бездействия. В този смисъл е т.4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004г. на ВКС, т.4, съгласно която при незаконни действия или бездействия на административните органи, началният момент на забавата, както и началния момент на погасителната давност за предявяване на иска за обезщетение е от момента на преустановяването им. Съгласно чл. 130, ал.2 от Закона за съдебната власт тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове.

Предмет на разглежданата искова претенция е обезщетяване на претърпени от С. неимуществени вреди – психически дискомфорт от превръщането му в пожизнен длъжник поради бездействието на администрацията на Затвора С. да му окаже съдействие за отписване по давност на публичните задължения и за прекратяване на водените срещу него производства за принудително изпълнение, вместо което началникът на Затвора С. му изпраща писма с отразени несъществуващи негови задължения по изпълнителни дела.

Доказателствената съвкупност по делото сочи, че К. С. е имал качеството длъжник по следните изпълнителни дела:

1) образуваното срещу него през 2002г. (запорно съобщение от 28.05.2002г.) изп. дело № 153/ 2002г., което е прекратено – вж. съобщение от 27.05.2008г. на ДСИ при Пловдивски районен съд. Във връзка с него от получените от ищеца възнаграждения са преведени сумите 47 лв. и 17 лв.

2) на 12.04.2002г. спрямо ищеца в АДВ – РД П. е образувано изп. дело № П10-01-06-74016 за събиране на 1790,98 лв. главница – разноси по н о х дело № 75/99г., държавна такса за изпълнителен лист 960 лв. и такса за издаване на изпълнителен лист 3 лв. Според писмо на ТД на НАП П. офис П., издадено въз основа на молбата на ищеца от 10.03.2020г. той е известен, че неговите задължения по цитираното изпълнително дело са погасени по давност. В полза на закритата понастоящем АДВ от Затвора С. са преведени 9 лв.

3) образуваното през 2017г. изпълнително дело по описа на ЧСИ рег. № 819 с район на действие ОС Пловдив за сумата 235 лв.

Ищецът поддържа, че с отговорите на л.28-29 и л.30-31 от делото, в които началникът на Затвора С. излага неверни факти за негови задължения в полза на АДВ П., ЧСИ М. и съдия-изпълнител по дело 153/02г., администрацията на Затвора С. го превръща в пожизнен длъжник и му налага наказание върху вече търпяното наказание.

Приложимата нормативна уредба не дава легално определение на понятието „бездействие“, поради което с оглед становищата, застъпени в доктрината и съдебната практика, следва да се приеме, че „бездействията“ на административните органи предполагат неизвършването на фактически действия при наличие на нормативноустановено задължение за извършване на такива действия, но не и изпълнение на задължение за волеизявление – за издаване на индивидуален административен акт.

Установено е по делото, че ищецът е имал качеството длъжник по изпълнителни дела, висящността на две от които понастоящем е прекратена поради бездействие на вискателя повече от 2 години, съответно погасяване по давност на задълженията. Инвокирането на възражение с такова съдържание пред органа по изпълнението – публичен или съдебен изпълнител, е изцяло в рамките на личната преценка на длъжника по делата. Администрацията на ГДИН не дължи на страните по изпълнителните дела, които са лишени от свобода, съдействие дали и доколко да се ползват от процесуалните възможности по ГПК, АПК и ДОПК.

Обратен извод не произтича от съставянето и адресирането на писмата относно съществуващите към определен момент задължения на С. по изпълнителни дела (л.28-29 и 30-31 от делото) на началника на Затвора С., което по никакъв начин не накърнява правата му на длъжник по тези дела, нито е от естество да засегне неговите законни интереси. Началникът на Затвора С. е отговорил, че спрямо С. са наложени запори по три изпълнителни дела и нищо повече. Той не е разпоредил да се превеждат суми по прекратените вече изпълнителни дела, нито е разполагал с възможност да научи, че С. е упражнил субективното си право да поиска прекратяване на две от тях. Неоснователно е позоваването на адв. М. на чл.508 ГПК първо, защото такива действия като трето задължено лице началникът на Затвора С. по първите две изпълнителни дела е дължал извън исковия период (те са образувани през 2002г.) и второ, защото след 2015-та година К. С. не е получавал възнаграждение за труд в Затвора С. така че съобразно чл.508, ал.3 ГПК да бъде разпоредено плащане по запорното съобщение на ЧСИ М., получено в затвора през 2017г..

При липсата на първия елемент от фактическия състав по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ обсъждането на останалите е безпредметно.

Заявената претенция от страна на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователна: Според чл. 286, ал. 2 ЗИНЗС, когато искът бъде отхвърлен, съдът осъжда ищеца да заплати разноски в производството. От анализа на цитираната норма следва извод, че в производството по чл. 284 и сл. от ЗИНЗС ищецът дължи разноските, свързани с производството - за държавни такси, експертизи и т. н., но не и за адвокатски и юрисконсултски възнаграждения, независимо от това дали ответникът е бил представляван по делото.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от К. П. С. иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лв. за периода от 2008г. до датата на исковата молба, претърпени в резултат от бездействието на администрацията на Затвора С. да окаже съдействие на ищеца за отписване от НАП на погасените по давност задължения по реда на чл.173, ал.2 ДОПК, както и за прекратяване на

изпълнителните производства и вдигане на наложените запрори.
Решението може да се обжалва с касационна жалба пред тричленен състав на АССГ в
14-дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: